

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

www.vaeie.eu

Educația pentru Valori și Atitudini în Europa Incluzivă

2019-1-BE02-KA201-060238

Subiect	STATUL DE DREPT (SUPREMAȚIA LEGII ÎN STAT)
Imagine	 <p>Sursa: Universitatea Elon, Imagine the Internet Center, funcționează sub o licență Creative Commons Attribution 3.0 Unported https://www.elon.edu/u/imagining/surveys/future-of-democracy-2020/</p>
Titlu	SURSE DE INFORMAȚII, DEMOCRATIE ȘI STATUL DE DREPT ÎN ERA DIGITALĂ
Detalii:	Scop : <p>Lecția dorește să atragă atenția asupra faptului că în această etapă a erei digitale și chiar și în viitorul apropiat, sursele și modalitățile noastre de informare sunt foarte importante pentru a evita manipularea și dezinformarea. Deciziile neinformate sau bazate pe informații eronate pot nu doar submina democrația și statul de drept, dar ne pot afecta și propria viață și viitorul personal. Elevii vor studia un raport complet de cercetare care conține opiniile experților cu privire la mass-media și comunicarea în era digitală. Lecția poate fi organizată în una sau două sesiuni.</p>

Obiective:

La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili să:

- Să înțeleagă și să descrie amenințările de manipulare și dezinformare prin internet și rețelele sociale la adresa democrației dar și a deciziilor personale (de exemplu medicale, inclusiv vaccinarea);
- Să discute în cunoștință de cauză despre pluralismul mass-media și despre libertatea și independența mass-media;
- Să recunoască știrile false și să descrie modalități de căutare și verificare a surselor credibile de informații;
- Să arate sau să promoveze atitudini care susțin sursele credibile de informații și combaterea dezinformării și a răspândirii știrilor false.

Vocabular relevant:

- Mass-media digitală, rețele sociale, tehnologia informației, informații exacte, surse sigure, dezinformare, știri false, decizie informată, democrație, pluralism mass-media, libertate mass-media

Cum să folosești această lecție:

Activități:

1) Pregătiri

Înainte de lecție

- Pregătirea fișelor de lucru pentru elevi, care să conțină introducerea și/sau alte părți relevante ale articolului propus.

În timpul lecției

- Prezentarea temei și a obiectivelor de învățare;
- Prezentarea materialelor și a resurselor web, instruirea elevilor cum să le folosească în timpul lecției și distribuirea fișelor de lucru;
- Propunerea principalelor metode de învățare: citirea articolului inclus în fișele de lucru și realizarea de adnotări sau evidențieri în vederea susținerii discuțiilor și/sau argumentării viitoare, explorarea resurselor media și e-learning, explicații, discuții, prezentări, lucru în echipă;

- Elevii sunt solicitați să urmărească, să compare și să comenteze tabelele stimul de învățare, pentru a răspunde la următoarea întrebare:
  - De ce atât de mulți oameni și-ar da votul pentru politicieni care sunt suspectați sau condamnați pentru fapte de evasiune fiscală, plagiat sau corupție? Și care, fără să aibă experiența necesară sau competențe specifice, fac tot felul de promisiuni electorale fără acoperire? Sau care folosesc știri false, mituri conspiraționiste sau pur și simplu mint electoratul cu bună știință? Cum poate cineva să mai creadă în promisiunile lor electorale?

2) Activități de învățare

INTRODUCERE:

Statul de drept și democrația sunt interconectate și ar trebui să se consolideze reciproc, dar nu este întotdeauna cazul. În ultima vreme auzim din ce în ce mai multe despre încălcări ale statului de drept în unele state membre ale UE, sau candidate, riscând nu doar dispute ideologice, ci și pierderi financiare constând în blocarea de fonduri importante pentru dezvoltarea lor (Polonia și Ungaria recent, sau cazul Brexit). Ne putem întreba dacă cetățenii obișnuiți au un rol de jucat și în acest sens. Să ne imaginăm următorul scenariu. Cetățenii, în urma unor campanii de informare ample mult sau mai puțin corecte, își aleg prin vot democratic reprezentanții care vor forma puterea legislativă și executivă. Dar aceștia când ajung la putere pot submina statul de drept legiferând împotriva independenței presei sau chiar a justiției, încurajând iliberalismul și corupția. Astfel, lanțul se încheie și democrația (cu sensul de „putere a poporului”) ajunge să se auto-submineze. În orice caz, deciziile neinformate sau dezinformate pot submina statul de drept și nu doar prin alegerea reprezentanților greșiți, ci și prin încurajarea ignorării sau încălcării prevederilor legale și a recomandărilor autorităților, a se vedea de exemplu tendințele unei părți a populației de a refuza vaccinarea în timpul pandemiei.

Din păcate, dezvoltarea fără precedent a internetului și a tehnologiilor digitale favorizează în mod paradoxal dezinformarea și manipularea publicului prin răspândirea ușoară de informații false, în special prin intermediul rețelelor de socializare. Următoarele articole sunt raportul și răspunsurile complete ale unei cercetări de opinie ample realizate în colaborare de către Universitatea Elon –

Imaging the Internet Center și Pew Research din SUA, care dezvăluie ceea ce cred specialiștii în tehnologie, sociologie și comunicare despre modul în care media și comunicarea vor evolua în anii următori și care va fi impactul asupra democrației și, implicit, asupra statului de drept:

„ Aproape 50% dintre experți prevăd că utilizarea tehnologiei va slăbi în principal aspectele esențiale ale democrației în următorul deceniu; amenințările pe care le citează includ viteza și amploarea distorsionării realității, declinul jurnalismului, impactul capitalismului de supraveghere, lipsa alfabetizării digitale”.

(Viitorul democrației în era digitală - *Experții se așteaptă ca utilizarea tehnologiei de către oameni să fie în cea mai mare parte dăunătoare pentru democrație, Lista amenințărilor*, Universitatea Elon și Pew Research)

<https://www.elon.edu/u/imagining/surveys/future-of-democracy-2020/>

ACTIVITĂȚI:

- Profesorul face o scurtă introducere a articolului de cercetare și răspunde la întrebările elevilor;
- Profesorul invită elevii să citească introducerea studiului în fișele lor de lucru și să-și exprime opiniile inițiale, înainte de a asculta opiniile experților;
- Profesorul indică elevilor să citească online raportul complet al studiului de cercetare și propune ca fiecare elev să aleagă câte o opinie a unui expert pe care să o comenteze și să-și noteze propria opinie cu privire la subiect, pregătindu-se pentru o scurtă prezentare;
- Când elevii sunt pregătiți, profesorul și elevii discută despre opiniile experților și răspund la întrebări:
  - Care sunt amenințările înscrise de experți?
  - S-a simțit cineva manipulat prin fluxul de știri din rețelele sociale sau a simțit și a descoperit o știre falsă?
  - Cum ar putea studenții să-și folosească motoarele de căutare pentru a găsi informații corecte?
  - Ce ar trebui să facă elevii acum și în viitor pentru a se apăra împotriva dezinformării și manipulării?

- Evaluarea finală și asigurarea învățării de noi termeni și concepte printr-o sesiune rapidă de întrebări și răspunsuri.

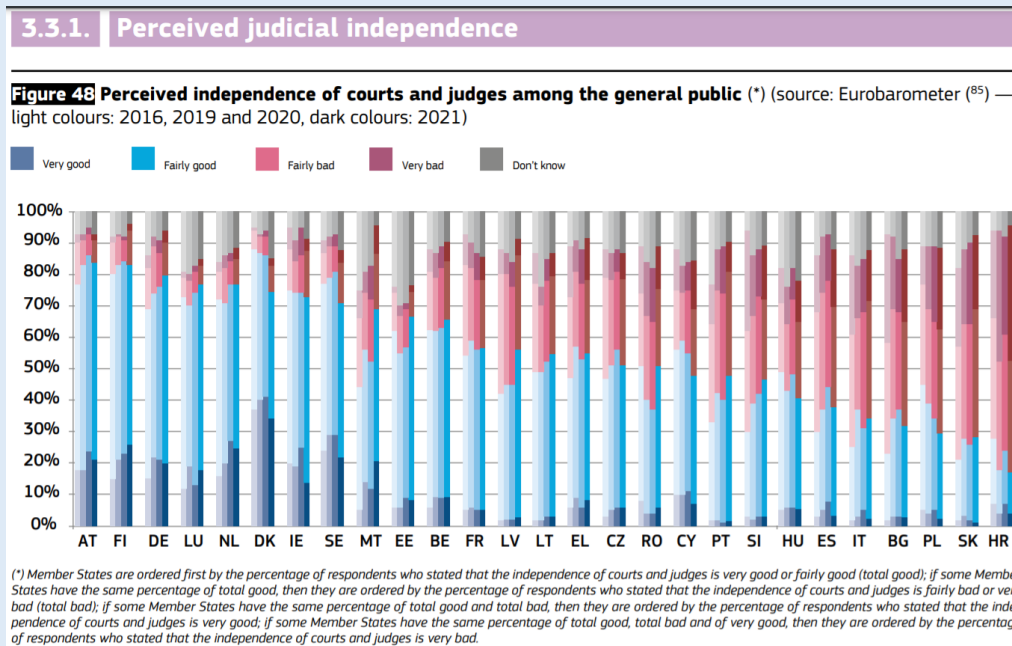
3) Asigurarea retenției și transferului

- Încurajarea studenților să studieze materialele suplimentare de lectură și să ia în considerare să se înscrie la cursurile electronice VAEIE;
- Elevii pot primi ca temă pentru acasă pregătirea unor prezentări digitale mai detaliate, explicative și atractive legate de subiect.

Resurse:

1) Materiale media (stimul de învățare)

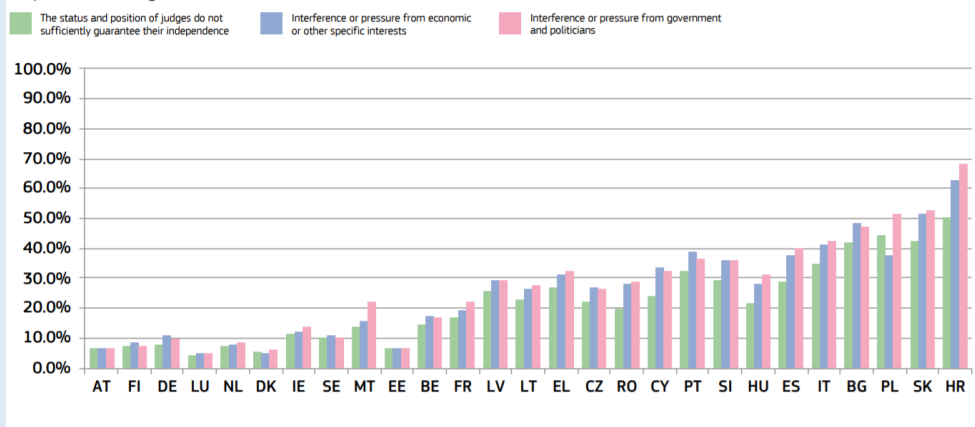
- Comparați și comentați următoarele tabele:

[Independența judiciară \(1\) / Tabloul de bord al justiției UE 2021](#)

Figure 49 shows the main reasons given by respondents for the perceived lack of independence of courts and judges. Respondents among the general public, who rated the independence of the justice system as being 'fairly bad' or 'very bad,' could choose between three reasons to explain their rating. The Member States are listed in the same order as in Figure 48.

Figure 49 Main reasons among the general public for the perceived lack of independence (share of all respondents — higher value means more influence) (source: Eurobarometer (86))

Independența judiciară (2) / Tabloul de bord al justiției UE 2021

Sursa: TABLA DE SCOR AL JUSTIȚIILOR UE 2021

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu_justice_scoreboard_2021.pdf

2) Materiale de lectură (resurse de învățare)*

(*) Pentru a traduce site-uri web sau documente întregi, vă rugăm să urmați linkul:

<https://support.google.com/translate/answer/2534559?hl=ro&co=GENIE.Platform%3DDesktop#>

- Elon-Pew Future of Democracy, Pew Research, mulți experți în tehnologie spun că întreruperea digitală va afecta democrația, <https://www.elon.edu/u/imagining/wp-content/uploads/sites/964/2020/02/Elon-Pew-Future-of-Democracy-2-21-20.pdf>

	<ul style="list-style-type: none"> • Răspunsuri complete creditate: Viitorul democrației în era digitală, Universitatea Elon, Centrul Imaging the Internet, https://www.elon.edu/u/imagining/surveys/future-of-democracy-2020/credit/ <p>Mai multe lecturi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cursuri VAEIE, Statul de Drept https://vaeie.eu/ecourses/course/view.php?id=15 • Sondaj XII 2021: Partajarea experților despre viața digitală în urma pandemiei COVID și despre progresul către IA etică până în 2030 , Universitatea Elon, Centrul Imaging the Internet https://www.elon.edu/u/imagining/surveys/xii-2021/ • Tabloul de bord al justiției UE 2020 https://ec.europa.eu/info/files/eu-justice-scoreboard-2021 <p>3) Fișele de lucru ale elevilor care conțin introducerea sau alte părți relevante ale articolului propus, planșe și markere, smartphone-uri, proiector</p>
Categorie	Interschimbabil (sala de clasă / online / e-learning)
Grupul țintă principal	16-18 ani / elevi de liceu
Materii înrudite:	Engleză, Etică, Educație pentru cetățenie, Studii europene, Engleză ca a doua limbă, Științe umane, Dirigenție

Această publicație a fost creată cu sprijinul financiar al Uniunii Europene prin Programul Erasmus+. Acesta reflectă doar punctul de vedere al autorului, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru nicio utilizare care poate fi făcută a informațiilor pe care le conține.